

Zasób Archiwalny

Granice chronologiczne i wielkość zasobu archiwum (na koniec 2016 r.)

Archiwum gromadzi akta z lat 1291-2016. W skład zasobu archiwum wchodzi 2423 zespoły, liczące 4 404 mb. – 546 951 j.a.

Jedną z ciekawszych grup zasobu są tzw. zbiory specjalne, do których należą: zbiór map, głównie z tzw. katastru galicyjskiego obejmujący ponad 3 tys. jednostek archiwalnych, zbiór afiszy, plakatów i druków ulotnych z Przemyśla i spoza miasta, zbiór fotografii oraz rękopisów prac naukowych i literackich. Do najcenniejszych i stosunkowo często wykorzystywanych przez historyków, obok archiwaliów staropolskich, należą akta instytucji wyznaniowych.

Największy i cenny źródłowo zespół to dokumenty z archiwum biskupstwa greckokatolickiego, obejmującego chronologicznie okres od końca XIII w. aż do likwidacji diecezji obrządku wschodniego w 1946 r. Coraz większym zainteresowaniem, nie tylko historyków, ale też demografów i genealogów cieszą się księgi metrykalne obrządku greckokatolickiego z poszczególnych dekanatów eparchii przemyskiej, a także zachowane w szczątkowym stanie metryki gmin żydowskich, ewangelickich i parafii rzymskokatolickich. Wiele możliwości badawczych stwarzają też bogate materiały kancelarii notarialnych z terenu byłej Galicji, wykorzystywane dotychczas głównie w kwerendach majątkowych, spadkowych i odszkodowawczych. Akta te zawierają wiele ważnych informacji z historii gospodarczej, mogą być wykorzystywane w badaniach socjologicznych demograficznych, dostarczają wiadomości dotyczących struktury zawodowej i narodowościowej ludności oraz dotyczących problemu emigracji zarobkowej z Galicji. Dokumentują też stan posiadania znanych rodów, takich jak: Czartoryscy, Lubomirscy, Łubieńscy, Mniszchowie, Ossolińscy, Potoccy, Ponińscy, Raczyńscy, Romerowie, Tarnowscy.

Z myślą o korzystających z zasobu tworzone są bazy danych. Nad ich technicznym i merytorycznym przygotowaniem nadzór sprawuje Centralny Ośrodek Informacji Archiwalnej przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie. Obecnie Archiwum przemyskie dysponuje trzema ogólnopolskimi bazami danych, które zawierają informacje dotyczące określonych grup archiwaliów przechowywanych we wszystkich archiwach państwowych na terenie kraju. Należą do nich bazy danych: [SEZAM](#) zawierająca ewidencję wszystkich zespołów archiwalnych z

poszczególnych archiwów, ELA - obejmująca materiały źródłowe dotyczące ewidencji ludności oraz [PRADZIAD](#), który zawiera wykaz ksiąg metrykalnych i akt stanu cywilnego wszystkich wyznań przechowywanych w archiwach państwowych. Ten ostatni cieszy się szczególnym zainteresowaniem osób poszukujących swoich korzeni w Polsce, a zamieszkałych obecnie w USA, Kanadzie, Ukrainie, Izraelu, Francji, Niemczech bądź innych częściach świata. Dzięki zastosowaniu komputera w pracy archiwistów możliwe stało się opracowywanie informatorów o olbrzymich rozmiarowo partiach materiałów archiwalnych. Jedną z takich inicjatyw, koordynowaną przez Archiwum w Przemyślu jest projekt opracowania międzynarodowej bazy danych dotyczącej map z tzw. katastru galicyjskiego, a w efekcie końcowym wydanie drukiem zbiorczego informatora. W realizacji tego pomysłu uczestniczą archiwa polskie i ukraińskie, gromadzące materiały do wymienionego zagadnienia. Najobszerniejsze zbiory map katastralnych i materiałów pomocniczych przechowuje obok Archiwum przemyskiego, Archiwum Państwowe w Krakowie oraz Centralne Państwowe Historyczne Archiwum Ukrainy we Lwowie.

- **akta miast:** Brzozowa, Cieszanowa, [Jarosławia](#), Jańsk, Kańczugi, Krosna, Leżajska, Lubaczowa, [Przemyśla](#), Sanoka, [Przeworska](#), Radymna, Rudnika, Sieniawy, Nowego Miasta.

Akta miasta Przemyśla z lat 1402-1944

Do najcenniejszych należą dyplomy pergaminowe i papierowe z kancelarii królewskiej, miejskiej, biskupiej i papieskiej, księgi władz miejskich, księgi cechowe, akta dotyczące Żydów i Rusinów zamieszkałych w mieście.

Akta miasta Jarosławia z lat 1518-1944

Zawartość:

Dyplomy pergaminowe z lat 1518-1845, księgi rady miejskiej i urzędu ławniczego, księgi cechowe, testamenty mieszczan i szlachty, akta magistratu do 1939r.

Akta miasta Przeworska z lat 1664-1950

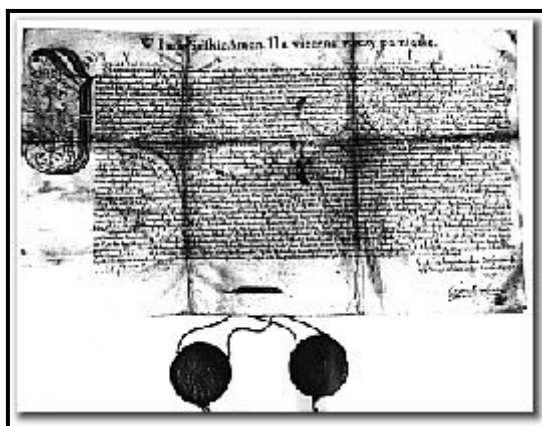
Zawartość:

Wypisy z ksiąg rady miejskiej i sądu ławniczego, akta z okresu zaborów (koniec XVIIIw.Do 1918), akta magistratu z lat 1918-1950.

- **akta Kościołów i instytucji wyznaniowych:**
greckokatolickie, rzymskokatolickie, protestanckie, izraelskie

Kościół greckokatolicki

Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu (1291...1946).

Dyplom Jana Kazimierza, króla polskiego potwierdzający prawa i przywileje duchowieństwu obrządku greckiego, 20.VIII 1668, ABGK, sygn. 122

Zawartość: dyplomy królewskie, papieskie i biskupie, akta zwierzchnich władz kościelnych, wizytacje parafialne i dekanalne, duchowieństwo parafialne, obiekty sakralne, zakony i bractwa religijne, szkolnictwo kościelne, akta metrykalne. Uzupełnienie stanowią: akta Kapituły greckokatolickiej w Przemyślu (1551...1946), akta Apostolskiej

Administracji Łemkowszczyzny (1934-1945), akta parafii greckokatolickich z Przemyśla i diecezji przemyskiej (głównie księgi metrykalne).

Kościół rzymskokatolicki

Akta metrykalne parafii rzymskokatolickich z diecezji przemyskiej z okresie 1737-1946 oraz z dekanatu lubaczowskiego rzymskokatolickiej archidiecezji lwowskiej z lat 1823-1864

Kościół protestanckie

Akta senioratów i parafii wyznania augsburskiego i helweckiego z okresu 1789-1939 (senioraty w Brigidau, Hartfeld, Jarosławiu, Lwowie, gminy wyznaniowe Raniżów i Przemyśl).

Izraelickie gminy wyznaniowe

Akta gmin: Bukowsko (1897- statut gminy), Jarosław (1877- metryki),
Leżajsk (1826-1866- metryki), Oleszyce (1814-1876- metryki), Przemyśl (1790-1893- metryki).

- **akta urzędów administracji państwowej i specjalnej z XIX - XX wieku:**
starostwa powiatowe, prezydia powiatowych, miejskich i gromadzkich rad narodowych, państwowe urzędy repatriacyjne, powiatowe komisje wyborcze
- **akta instytucji wymiaru sprawiedliwości z XIX-XX wieku:**
sądy i notariaty:

Sądy

Sądy grodzkie: Biecz, Brzozów, Dubiecko, Dynów, Frysztak, Przemyśl, Rzeszów, Sanok, Sokołów, Żmigród.

Sądy powiatowe: Bukowsko, Cieszanów, Dębica, Dukla, Głogów, Gorlice, Jarosław, Jasło, Kolbuszowa, Krosno, Lubaczów, Łańcut, Mielec, Nisko, Przemyśl, Przeworsk, Radomyśl Wielki, Radymno, Ropczyce, Strzyżów, Tarnobrzeg, Rozwadów.

Sądy okręgowe: Jasło, Przemyśl, Rzeszów.

Sądy obywatelskie: Białowa, Głogów Małopolski, Tyczyn

Notariaty

Akta notariuszy miast: Biecz, Birczy, Brzozowa, Bukowska, Cieszanowa, Dębica, Dobromila, Dubiecka, Dukli, Dynowa, Fryszta, Gorlic, Głogowa, Jarosław, Kolbuszowej, Komarna, Krakowca, Krosna, Leżajska, Lubaczowa, Łańcuta, Mielca, Mościsk, Niska, Niżankowic, Pilzna, Pruchnika, Przemyśla, Przeworska, Radomyśla, Radymna, Ropczyc, Rozwadowa, Rzeszowa, Sanoka, Sądowej Wiszni, Sieniawy, Sokołowa, Strzyżowa, Tarnobrzega, Tyczyna, Ulanowa, Ustrzyk Dolnych, Zassowa.

- **akta szkół podstawowych, średnich oraz administracji szkolnej z Przemyśla oraz powiatów:** gorlickiego, jarosławskiego, krośnieńskiego, leskiego, leżajskiego, lubaczowskiego, mieleckiego, przeworskiego, ustrzyckiego.
- **akta spółdzielni, banków, instytucji kredytowych, instytucji społecznych, związków zawodowych i stowarzyszeń z XIX-XXw.**
- **archiwa rodzinno - majątkowe i zbiory prywatne**

Archiwum Zamku Leskiego (1471...1924)

Akta rodzin: Borowskich z Borowej, Konarskich z Dubiecka, Romanowskich z Ruszelczyc, Urbańskich z Haczowa

- **zbiory specjalne**
 - Archiwum Katastru galicyjskiego (w tym ponad 2.500 map z terenu byłej Galicji)
 - Mapy i plany z terenu miasta Przemyśla i powiatu przemyskiego (XVIII-XXw.)
 - Afisze, plakaty i druki ulotne z terenu Przemyśla i spoza Przemyśla (1833...1989)
 - Zbiór fotografii i pocztówek (m.in. z Przemyśla i Lwowa)
 - Rękopisy prac naukowych i literackich (XVII-XXw.)

Archiwa i inne instytucje polskie i zagraniczne, przechowujące akta wytworzone na obecnym obszarze działania podlegającym archiwum

- Archiwum Akt Nowych w Warszawie, m.in. akta wyznaniowe
- Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, m.in.: księgi metrykalne diecezji przemyskiej, inwentarze starostw, przywileje.
- Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu — Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie, m.in. Sąd Okręgowy w Przemyślu (1947-1949), Sąd Wojewódzki w Rzeszowie Wydział Zamiejscowy w Przemyślu (1950-1965), sądy powiatowe: Przemyśl (1950-1953), Przeworsk (1950-1951); prokuratury powiatowe: Jarosław (1949, 1951), Przemyśl (1946-1956, 1958-1961), 1964), Przeworsk (1951-1954,[1966]), Radymno (1956).
- Archiwum Państwowe w Krakowie, m.in. akta miast: Biecz, Gać, Jawornik, Kańczuga; cechy rzemieślnicze w Kańczudze, archiwum dominikanów w Jarosławiu.
- Archiwum Państwowe w Rzeszowie, m.in.: powiatowe urzędy informacji i propagandy: Jarosław, Lubaczów,

Przemyśl, . Przeworsk, fragmenty akt geodezyjnych z województwa przemyskiego, komitety powiatowe PZPR (1948-1975).

- Biblioteka Kórnicka w Kórniku, m.in. akta miasta Jarosławia.
- Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, m.in.: akta dotyczące Lubomirskich, ilustracje starostw leżajskiego i przemyskiego.
- Kriegsarchiv w Wiedniu: polonica dotyczące dziejów Polski południowo-wschodniej (XIX w.).
- Muzeum Czartoryskich w Krakowie, m.in. księgi ławnicze przeworskie.
- Polska Akademia Nauk w Krakowie, m.in. akta Birczy, Jarosławia
- Государственный архив российской Федерации в Москве: akta dotyczące twierdzy Przemyśl (1914-1918).
- Центральний державний історичний архів України у Львові: księgi grodzkie i ziemskie lubaczowskie, przemyskie i przeworskie (sprzed 1795).

